

glas HDZa

godina XI - broj 27 - rujan 2018 - www.hdzbrckodistrikt.org

Glasilo HDZ BiH organizacije za Brčko distrikt BiH

NAROD I DOMOVINA

Dr. sc. Dragan Čović

BOSNA I HERCEGOVINA
HRVATSKI
NARODNI SABOR

  www.zajednistvo.com

#zajedništvo

#UNAgenda2030

IMPRESSUM

IZDAVAČ

**Hrvatska demokratska zajednica BiH
Organizacija za Brčko Distrikt BiH**

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

dr. Anto Domić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

GRAFIČKI I TEHNIČKI UREDNIK

marichart

LEKTOR

I.K, J.K, Nataša Medar

FOTOGRAFIJA

fotoart

UREDNIŠTVO

**Dr. Anto Domić, Ankica Gudeljević,
Ivo Filipović, Pero Gudeljević, Ilija Marić,
Ružica Jokić, Delfa Dejanović,
J. K. R. M., Emanuel Zakarić, Ljubica Jurić,
Ankica Franjić, S. D., V. N., Marinko Geljić,
I. K., Jelena Nikić, Darjan Nikić,
Adrijana Pavić, Miroslav Geljić, J. G.,
Marina Lučić, Ljubica Sluganović, Marija Medar,
Nataša Medar, M. P. Lucija Ždravac, M. P., Z. B.,
Darko Antić, M. M., Ružica Ilić, I. B.,
Mara Pavlović, Tea Ružić, M. R., I.C,
Daniela Zečević, Irena Trifunović, Nina Letić**

ADRESA

**Bulevar mira 2
76100 Brcko Distrikt BiH
Bosna i Hercegovina**

tel./fax: ++387 (0)49/21 73 76

eMail: info@hdzbrcko.org

www.hdzbrckodistrikt.org

NAKLADA

3000 primjeraka

Besplatan primjerak

SADRŽAJ

UVOD **3**

HDZ BiH - IZBORNI PROGRAM 2018. **4**

Uvod

Poštovani prijatelji,

u rukama držite primjerak novog broja Glas HDZ-a, koji smo posvetili općim izborima. Opći izbori će se desiti za svega nekoliko dana. Tada ćemo birati hrvatskog člana Predsjedništva BiH, zastupnike u Parlament BiH, zastupnike u Parlament Federacije BiH, kao i dopredsjednika Republike Srpske i zastupnike u Parlamentu Republike Srpske.

Ovi izbori su od krucijalnog značaja za opstojnost Hrvata, jer se Bosna i Hercegovina nalazi pred mnoštvom životnih odluka koje će odrediti njezinu sudbinu. Među najvažnijim odlukama je ulazak BiH u Europsku uniju i nastavak borbe za Ustavnu ravnopravnost Hrvata. Tri desetljeća borbe dužnosnika HDZBiH za jednakopravni status Hrvata govori o težini i kompleksnosti međusobnih odnosa triju konstitutivnih naroda i međunarodne zajednice. Kroz povijest smo naučili da nam nitko neće omogućiti našu ravnopravnost, ako se sami ne izborimo, te je važno uporno inzistirati na svojim prirodnim i društvenim potrebama sve do postizanja konsenzusa o Bosni i Hercegovini kao našoj domovini. Ovaj teret političke borbe ne može nositi svatko; njega može i mora nositi samo onaj tko voli našu domovinu i svoj narod, tko zna, hoće i umije i koji se ne plaši domaćih i međunarodnih autoriteta. Dok čitate ovu rečenicu siguran sam da se u vašim glavama vrti samo jedno ime, a to je Dr. Dragan Čović, naš predsjednik. Njemu na ovim izborima moramo potvrditi legitimitet i legalitet i dati mu puno povjerenje da nas vodi kroz ovaj politički labirint kako bi na kraju bili ponosni na svoju domovinu i svoj hrvatski narod.

Izbori kao najviši domet demokratičnosti društva moraju biti praćeni međusobnim argumentiranim raspravama o izbornim programima i ciljevima političkih sudionika. Međutim, neprekidna kampanja, koja u zadnja tri mjeseca doživljava svoj vrhunac, pokazuje nepostojanje političke kulture koja je utemeljena na argumentiranoj raspravi. Primitivizam koji je dominantan u našem političkom prostoru je posebno izražen kroz neviđenu medijsku torturu gdje dominiraju laž, kleveta i obmane. Winston Churchill je jednom prigodom izjavio „Imate neprijatelja? To znači da ste se za nešto zalagali“. Iz količine izrečenog neprijateljstva prema čovjeku koji vodi hrvatski narod, koji vodi BiH i HDZBiH i koji želi dobro Hrvatima, drugim narodima u Bosni i Hercegovini i koji želi promijeniti sadašnje stanje na bolje, smeta. Smetaju im njegovi naponi da uvede Bosnu i Hercegovinu u EU i Nato savez; smetaju im njegovi naponi da Bosnu i Hercegovinu uredi po mjeri svih naroda koji u njoj žive; smetaju im njegovi naponi da stane na kraj pošasti koja se zove depopulacija Bosne i hercegovine. Mogao bih ovdje cijele novine ispisati što sve Dr. Čović čini za opće dobro, a da to drugima smeta. Zašto im smeta Dr. Čović? Smeta im jer stoji na putu stvaranja unitarne BiH

po mjeri jednog naroda. Hrvati Bosnu i Hercegovinu nedaju drugima, jer ona je i naša i nećemo je se odreći kao što je se nismo nikada kroz povijest odrekli. Mnogo puta su nas ugnjetavali i pokušali protjerati i raseliti iz BiH. Jesu li uspjeli, - nisu, neće ni ovaj puta. Način na koji ćemo se suprostaviti ovoj netrpeljivosti jeste zbiti redove i čuvati zajedništvo i glasovati za čovjeka koji može pomoći nama i drugima i Bosnu i Hercegovinu učiniti boljim mjestom za život. Mi mu moramo pomoći, a pomoći ćemo mu tako što ćemo mu dati glas, dajući mu glas dajemo mu čast, povjerenje, legitimitet i legalitet da nas vodi u EU.

Pozivam Vas dragi prijatelji i ljubitelji hrvatskoga naroda da podržite listu HDZBiH i naše kandidate za Parlament BiH i Parlament Federacije BiH. To su Pero Gudeljović, Delfa Dejanović i Šimo Filipović. To su osobe koje su prihvatile da u ime HDZBiH stanu pred vas i ponude svoju odanost i odlučnost da služe Hrvatima. Našu snagu možemo pokazati našom brojnošću na izborima, a glasujući za ove poznate ljude ćemo pokazati da smo jedinstveni u obrani interesa hrvatskoga naroda kao i u obrani naše domovine. Sve što planiramo raditi u ovom mandatu smo napisali u našem „Izbornom programu“ koji objavljujemo u ovim novinama i toplo vam preporučam da ga pročitate i uvjerite se da smo se spremni boriti za interes svakog Hrvata i dobronamjernog stanovnika BiH. U ovom broju ćete pročitati i Kodeks ponašanja kojim je HDZBiH propisao ponašanje naših dužnosnika i kandidata na listama. Ovim Kodeksom osuđujemo svaki govor mržnje, netrpeljivosti kao i bilo kakve prijetnje. Prema kandidatima iz drugih stranaka se odnosimo sa punim poštovanjem na uljudan i civiliziran način.

Poštovani prijatelji u nedjelju 7 listopada izađite na izbore, zamolite isve svoje ukućane, poznanike i prijatelje da obave tu svetu demokratsku dužnost i obvezu, te tako spriječimo druge da nam nameću svoje trojanske konje. Izlaskom na izbore ćemo pokazati koliko volimo svoj narod i Bosnu i Hercegovinu i učinimo je ponosnom i velikom državom-domovinom hrvatskoga naroda.

Do izborne pobjede
Živjeli.

Vaš dr. Anto Domic

HDZ BiH – IZBORNI PROGRAM 2018.

S a d r ž a j :

<u>1. GOSPODARSKI RAST I RAZVOJ</u>	5
<i>Rast investicija i zaposlenosti</i>	5
<i>Razvoj maloga i srednjeg poduzetništva</i>	5
<i>Razvoj poljoprivrede i turizma</i>	6
<i>Razvoj prometne infrastrukture</i>	6
<i>Energetski razvoj i zaštita okoliša</i>	7
<i>Razvoj digitalnoga društva</i>	7
<u>2. DEMOGRAFSKA OBNOVA, OBITELJ I MLADI</u>	8
<i>Demografska obnova</i>	8
<i>Obitelj – temelj društva</i>	8
<i>Mladi</i>	9
<u>3. HRVATSKI BRANITELJI</u>	10
<i>Hrvatski branitelji i Domovinski rat</i>	10
<u>4. PRAVNA I SIGURNOSNA POLITIKA</u>	11
<i>Vladavina prava</i>	11
<i>Preustroj BiH, ustavna i izborna reforma</i>	11
<i>Sigurnosna politika</i>	11
<u>5. OBRAZOVANJE, ZNANOST, KULTURA, SPORT I MEDIJI</u>	12
<i>Obrazovanje – predškolsko, osnovno, srednje i visoko</i>	12
<i>Znanost i istraživanje</i>	12
<i>Kultura, baština i sport</i>	12
<i>Mediji</i>	12
<u>6. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SIGURNOST</u>	13
<i>Zdravstveni sustav</i>	13
<i>Sustav socijalne skrbi</i>	13
<i>Umirovljenici i mirovinski sustav</i>	13
<u>7. UBRZANJE EU I NATO PUTA</u>	14
<i>Ubrzanje procesa pristupa BiH u EU</i>	14
<i>Ubrzanje BiH puta u NATO</i>	14

1. GOSPODARSKI RAST I RAZVOJ

Rast investicija i zaposlenosti

Temeljni preduvjet dugoročnoga gospodarskog rasta je politička stabilnost. Nedostatak političke stabilnosti ograničava sposobnost suočavanja s reformskim izazovima u gospodarstvu, usporava integracije u EU i NATO, te uzrokuje propuštanje mogućnosti korištenja razvojnih fondova dostupnih dobivanjem statusa kandidata. Bez gospodarskoga rasta po višim stopama od onih zabilježenih u prethodnim godinama, neće biti moguće osigurati dostizanje prosječne razine životnoga standarda država članica EU. Zbog toga ćemo nakon izbora inzistirati na formiranju stabilnih političkih većina koje mogu postići suglasnost o temeljnim političkim izazovima, te osigurati njihovu provedbu, što je osnovni preduvjet gospodarskoga rasta i razvoja.

Poboljšanje uvjeta života i osjećaja sigurnosti značajno bi utjecalo na očekivanja mladih ljudi koji razmišljaju o odlasku ili se odlučuju na isti. Globalizacija, mobilnost i digitalizacija samo su neki od čimbenika koji povećavaju dostupnost zapošljavanja u inozemstvu, ali i pružaju priliku za uključivanje u globalne gospodarske tijekove kroz osnivanje podružnica ili partnerskih poduzeća međunarodnih tvrtki na lokalnoj razini. Takve ćemo uspješne projekte prepoznati i snažno poticati kako bismo ta iskustva iskoristili u stvaranju dodatnih prilika mladim ljudima za ostvarenje profesionalnih izazova unutar svojih lokalnih zajednica.

Investicije su pokretač ubrzanoga gospodarskog razvoja. Nizak stupanj investicija ukazuje da su nužni širi politički naponi kako bi se potaknula domaća i strana ulaganja. Uz otvorenost i aktivnu politiku poticanja izravnih stranih ulaganja važno je ojačati investicijske aktivnosti domaćih poduzetnika preko kojih se može poslati poruka o povoljnoj klimi za strane investicije, posebno onim potencijalnim investitorima koji imaju razvijene poslovne odnose s domaćim poduzetnicima.

Poticanje razvoja maloga poduzetništva, stvaranje poduzetničke klime, orijentacija prema izvozu i pomoć izvoznim poduzećima kroz izgradnju poduzetničkih zona uz usklađivanje obrazovnoga sustava s potrebama gospodarstva, aktivnosti su koje trebaju pridonijeti razvoju poduzetništva i poticanju gospodarskoga rasta.

Razvoj maloga i srednjeg poduzetništva

U strategijama za razvoj maloga i srednjeg poduzetništva posebnu ćemo pažnju usmjeriti na rast inovativnih poduzeća kroz *startup* strategije, ali i povećanje sposobnosti akvizicije novih tehnologija u postojećim poduzećima. Zahvaljujući svojoj fleksibilnosti i učinkovitosti, mala i srednja poduzeća, posebno izvozno orijentirana, lakše mogu prihvaćati poticajne mjere, pratiti inovacije i tehnološki napredovati.

Nužno je pružiti potporu bržem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihovih upravljačkih mehanizama i procesa, uvođenjem i djelovanjem većega broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnoga učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.

Stvarat ćemo uvjete za povećanje broja malih i srednjih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom županijskom razvoju. Posebnu ćemo pažnju i dalje posvećivati ženama – poduzetnicama – i zapošljavanju mladih stručnih osoba.

Razvoj poljoprivrede i turizma

Kao stranka u čiju je programsku platformu integriran održivi razvoj koji podrazumijeva tri stupa na kojima počiva svako društvo – gospodarstvo, zaštita okoliša te socijalna osjetljivost i društvena pravednost – HDZ BiH poboljšat će ekonomske prilike i izgradnju boljih uvjeta za život u ruralnim područjima uz

razvoj modernoga, tehnološki inovativnog, konkurentnog i prilagodljivog poljoprivrednog i prehrambeno-prerađivačkog sektora utemeljenoga na standardima sigurnosti hrane, načelima zaštite okoliša i prirodnih resursa, uklopljenoga u očuvana ruralna područja i običaje njihovih tradicijskih vrijednosti.

Kako bismo osigurali održivu i stabilnu proizvodnju na dugi rok, čime ćemo zaustaviti iseljavanje i depopulaciju ruralnih područja, zalagat ćemo se prije svega za pokretanje razvoja malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG) i podizanje njihove konkurentnosti, uzimajući u obzir specifičnosti agroklimatskih područja i uvodeći različite stimulativne mjere.

HDZ BiH snažno će podupirati ekološki i ekonomski održivi razvoj turizma zasnovan na bogatim prirodnim i kulturnim resursima. Zalagat ćemo se za diferenciranje turističke ponude na temelju kreativne interpretacije prirodne i kulturno-povijesne baštine, tradicionalnoga gastronomskog nasljeđa te očuvanja običaja i lokalne kulture života i rada.

Snažno ćemo podupirati inovaciju, specijalizaciju i integraciju komparativnih prednosti turističkih destinacija kako bismo ih pozicionirali tako da se na temelju autohtone ponude mogu nositi s konkurencijom država iz regije slične kulturne, povijesne i prirodne baštine.

Razvoj prometne infrastrukture

Razvoj prometne infrastrukture jedan je od osnovnih preduvjeta gospodarskoga rasta i razvoja. Ovo se posebno odnosi na prometnu infrastrukturu visoke razine uslužnosti. U BiH za sada postoji samo jedan međunarodno prihvaćeni prometni koridor, a to je koridor Vc.

HDZ BiH će u narednome četverogodišnjem razdoblju snažno podupirati razvoj cjelokupne prometne infrastrukture: cestovne, zračne, željezničke i vodne.

Zbog već stvorenih povoljnih okolnosti, u idućem je razdoblju realno očekivati snažniji razvoj cestovne prometne infrastrukture, osobito kada je riječ o izgradnji novih dionica cesta visoke razine uslužnosti (autoceste i brze ceste), ali i izgradnji novih i rekonstrukciji postojećih magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta.

U BiH postoje četiri zračne luke: Sarajevo, Banja Luka, Tuzla i Mostar. Zračna luka Mostar nalazi se u gravitacijskome području dva prometna koridora (Vc i Jadransko-jonski), ima mogućnost izravnoga priključka na glavnu željezničku prugu, nalazi se u neposrednoj blizini čvora na autocesti Vc, te je najbliža zračna luka koja je dobro povezana s lukom Ploče. To sve jasno upućuje na ogromne potencijale zračne luke Mostar i potrebu izrade novoga strategijskog pristupa regionalnom razvoju intermodalne prometne mreže kako bi se definiralo novo mjesto i uloga zračne luke Mostar.

Potencijali željezničkoga i vodnog prometa nisu niti približno dovoljno iskorišteni. U narednome razdoblju planira se značajno unaprjeđenje željezničke infrastrukture (prioritetno na koridoru Vc), kao i poboljšanje vodne prometne infrastrukture na rijeci Savi u smislu plovidbenih uvjeta i uvjeta za ekonomski promet roba.

Energetski razvoj i zaštita okoliša

Dostupnost energije i energetske izvora preduvjet je kvalitete života stanovništva, o njoj ovise gospodarstvo i javni sektor, a s obzirom da predstavlja važnu sastavnicu nacionalne sigurnosti i energetske neovisnosti svake države, samim je time i važna okosnica programskoga djelovanja HDZ-a BiH.

Energetska politika EU ima tri glavna cilja: sigurnost opskrbe energijom, stvaranje integriranoga konkurentskog tržišta energije i održivost energetske razvoja. U skladu s time, HDZ BiH će se zalagati za potpuno funkcioniranje tržišta energije, povećanje energetske učinkovitosti, kako na strani potrošnje tako i u proizvodnji, distribuciji i prijenosu energije, kao i za smanjenje emisija štetnih plinova i zaštitu okoliša. Sve to nameće potrebu za stalnom modernizacijom cijele infrastrukture, mreže i postrojenja, kao i primjenu novih tehnologija.

Nastavit ćemo se zalagati za značajnije korištenje obnovljivih izvora energije, poput energije vjetra, sunca, vode i biomase, kao temeljnih elemenata gospodarski i okolišno prihvatljive energije dostupne za sve potrošače.

HDZ BiH se snažno zalaže za novi gospodarski razvoj uz smanjenje izravnih pritisaka na prirodu i okoliš te poticanje održivoga korištenja prirodnih resursa. Takva politika održivoga razvoja u skladu je s političkom platformom EU i predstavlja poveznicu BiH s nužnim europskim i globalnim integracijama.

Razvoj digitalnoga društva

Digitalno gospodarstvo raste sedam puta brže od ostalog gospodarstva i otvara put inovativnim uslugama poput e-uprave, e-zdravstva, e-graditeljstva, e-energije, pametnih gradova, informacijskoga dizajna, robotike, proširene stvarnosti, itd.

Snažno ćemo se usmjeriti na digitalizaciju društva što ćemo ponajprije postići provođenjem smjernica iz strateških dokumenata „Europa 2020“ i „Digitalna agenda za Europu“. Svima ćemo osigurati pristup brzome internetu (30 Mbit/s) putem pristupnih mreža nove generacije. Osigurat ćemo i značajno povećanje dostupnosti ultra-brzoga pristupa internetu (100 Mbit/s). Brzi širokopojasni pristup internetu, dostupan i cjenovno prihvatljiv svim građanima BiH, temelj je razvoja i uključivoga digitalnog društva.

Snažno ćemo poticati razvoj softverske industrije koja je trenutno najbrže rastući segment ukupnoga sektora informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) u BiH, te kao takva predstavlja veliki strateški potencijal ukupnoga gospodarskog razvoja zemlje. Stimulirat ćemo izvozne projekte iz područja softverskoga inženjeringa i nastup softverskih IT tvrtki na inozemnom tržištu.

Poticat ćemo projekte iz domene eUprave (*eGovernment*) kako bi se unaprijedio proces informiranja, komunikacije i transakcija između državnih institucija, građana i poduzeća. Naš cilj je javna uprava na usluzi građanima, poslovnim i znanstvenim subjektima kroz korištenje suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i inovativnih rješenja kao temelj transformacije Bosne i Hercegovine u društvo temeljeno na znanju.

2. DEMOGRAFSKA OBNOVA, OBITELJ I MLADI

Demografska obnova

Depopulaciju stanovništva u BiH karakterizira čitav niz negativnih demografskih trendova kao što su niska stopa nataliteta, niska stopa fertiliteta, nepovoljna starosna struktura i emigracija radno sposobnog i spolno reproduktivnoga stanovništva. Zbog devastirajućeg utjecaja depopulacije na sveopće prilike u BiH, glavni će cilj HDZ-a BiH u narednome razdoblju biti pozitivna populacijska politika i revitalizacija kroz definiranje demografskih mjera za osiguranje porasta nataliteta i zaustavljanje trenda iseljavanja.

Primarna zadaća u povećanju nataliteta bit će donošenje mjera poticajnoga rađanja kako bi se postigao cilj od minimalno troje djece u obitelji. Mjere poticajnoga rađanja podrazumijevat će, između ostalog, pravnu i institucionalnu jednakost, ublažavanje ekonomske cijene podizanja djeteta financijskim davanjima iz proračuna, smanjenje psihološke cijene roditeljstva, usklađivanje rada i roditeljstva. Ublažavanje ekonomske cijene podizanja djeteta postići ćemo financijskim mjerama kao što je jednokratni roditeljski dodatak, uz progresivni rast za svako sljedeće živorođeno dijete. Osigurat ćemo i dječji dodatak za svako dijete, neovisno o ekonomskome statusu obitelji, koji će biti zajamčen za vrijeme školovanja djeteta. Financijske poticajne mjere za podizanje djeteta moraju biti značajne i stabilne. Roditeljstvo je zahtjevno i važno će biti stvoriti psihološke uvjete kako bi mladim obiteljima rađanje djece bilo primarno. To ćemo postići uvođenjem niza mjera kojima će se moći uskladiti roditeljstvo i karijera, kao što su: uspostava mreža jaslica, vrtića i predškolskih ustanova s produženim boravkom, savjetovališta za mlade i obitelji, uspostava službi u zdravstvenim ustanovama koje će biti na raspolaganju roditeljima 0-24h, uz primjenu suvremenih sredstava komuniciranja (npr. mobilne aplikacije), itd. Mladim obiteljima ćemo pomoći u kupovini stambene jedinice uz subvencioniranje povoljnih stambenih kredita ili će im se osigurati „socijalno stanovanje“ po povoljnim uvjetima.

Smanjenje iseljavanja, osobito stanovnika koji su u reproduktivnoj životnoj dobi, bit će glavni prioritet i zadaća svih razina vlasti. Nužno je poduzeti sve moguće mjere za motiviranje mladih za ostanak u Bosni i Hercegovini, kao i mjere usmjerene prema povratku onih koji su otišli. Demografsko pitanje je kompleksno i zahtijeva trajno planiranje i praćenje uz značajna financijska sredstva i ljudske resurse. Zbog toga je u pitanje demografskoga oporavka nužno aktivno uključiti i znanstvenu zajednicu koja će kontinuiranim i dugotrajnim multidisciplinarnim znanstvenim pristupom identificirati razloge depopulacije i ponuditi odgovarajuća rješenja.

Obitelj - temelj društva

Obitelj je institucija koja čuva ljudske vrijednosti, kulturalni i povijesni kontinuitet generacija, osnovni je čimbenik stabilnosti i razvoja. Obitelj je preduvjet demografskoga razvitka, revitalizacije društva, povratka iseljeničtva i razvoja međugeneracijske solidarnosti. Važna nam je ispravna izgradnja sustava vrijednosti, kulture i identiteta, kako pojedinca i obitelji tako i društva u cjelini. Mi želimo zdravu hrvatsku obitelj koja će imati sigurno utočište i mjesto izgradnje međusobnoga poštovanja, razumijevanja, brige i podrške.

Naša je misija hrvatskoj obitelji jamčiti jednakost i ljudska prava, poticati duhovnu obnovu i zajedništvo u braku, eliminirati svaki oblik diskriminacije, pružiti mogućnosti za zapošljavanje i obrazovanje, pomoći im da brinu o sebi i pridonose razvoju modernoga prosperitetnog društva.

Mladi

HDZ BiH, kao politička stranka koja okuplja mlade ljude iz cijele zemlje, usmjerili smo naše znanje i stručnost u izradu Programa koji u sebi sadrži korake i mjere za povećanje učinkovitosti sustavnoga zapošljavanja mladih, te omogućavanje stručnoga osposobljavanja i usavršavanja mladih osoba u skladu s potrebama tržišta rada.

Osigurati ćemo više novca u proračunima za potporu zapošljavanja mladih. Poduzet ćemo mjere usmjerene na rješavanje pitanja stambenoga zbrinjavanja za mlade koji tek dolaze na tržište rada i osnivaju obitelj kroz poticajnu stanogradnju i subvencioniranje kamate.

Poticati ćemo mlade na studiranje i stjecanje konkurentskoga znanja i vještina. Modernizacijom i razvojem obrazovnog i znanstvenog sustava poticati ćemo stvaranje konkurentnoga, kreativnog i tehnološki suverenog društva, s mladima kao liderima za inovacije i poslove budućnosti. Takvim pristupom želimo osigurati da znanja naših mladih, njihova stručnost i inovativnost ostaju u Bosni i Hercegovini kao temelj bolje budućnosti.

Poticati ćemo mlade na snažniju društvenu participaciju. Inzistirati ćemo na kontinuiranom dijalogu s mladima i njihovom aktivnom uključivanju u donošenje odluka kao i kreiranju politika i strategija, posebno u dijelovima koji se tiču mladih.

3. HRVATSKI BRANITELJI

Hrvatski branitelji i Domovinski rat

Našim odnosom prema dragovoljcima i veteranima, ratnim vojnim invalidima i obiteljima poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, kao i prema svim hrvatskim braniteljima sudionicima Domovinskog rata, iskazujemo vlastiti odnos prema Domovinskome ratu, odnosno dajemo mu dignitet koji on zaslužuje kao jedna od najvećih svetinja hrvatskoga naroda. Snažno i odlučno ćemo se usprotiviti svakome iskrivljavanju povijesnih činjenica i istine o Domovinskome ratu i ugrožavanju ugleda i dostojanstva hrvatskih branitelja.

Kadrovska problematika u Federalnome ministarstvu branitelja, sudjelovanje hrvatskih predstavnika u pripremi akata Federalnog ministarstva branitelja i njihovo usuglašavanje unutar vladajuće većine moraju biti strateške odrednice politike u braniteljskoj oblasti u narednome razdoblju. U tom smislu potrebno je u sjedištu Federalnoga ministarstva branitelja uspostaviti dvije organizacijske jedinice, i to tako da jedna bude zadužena za pripadnike HVO-a, a druga za pripadnike ABiH, po uzoru na ustroj Ministarstva branitelja Hercegovačko-neretvanske županije.

Izvršit ćemo detaljnu analizu propisa koji se odnose na zapošljavanje branitelja, procijeniti njihovu svrsishodnost i provedivost, osmisliti i predložiti konkretne mjere u zakonodavnome i izvršnom smislu kako bi se osigurale poticajne mjere za poboljšanje uvjeta za zapošljavanje branitelja, te predložiti mjere kako bi se poboljšali uvjeti za samozapošljavanje razvojačenih branitelja i razvoj zadrugarstva.

U skladu s Ugovorom između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici HVO-a i članova njihovih obitelji, formirat će se tijela za vezu za nastavak provedbe ovoga međudržavnog Ugovora.

Napravit ćemo detaljnu analizu ukupnih davanja za HVO i ABiH (liječenje, obljetnice, spomenici, udruge, stambeno zbrinjavanje, socijalna davanja i višak sredstava transfera o čemu je potpisan Sporazum, itd.) i inzistirati na jasnome omjeru raspodjele HVO:ABiH (1:2,3).

HDZ BiH će podržati inicijativu za izradu jedinstvenoga zakona o braniteljima kako bismo dodatno poboljšali razinu i kvalitetu sveukupne skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji. U jedinstvenome zakonu na jednom će mjestu biti objedinjena sva prava čime će se osigurati njihova dosljedna i kvalitetna primjena. Puna zaštita dostojanstva i digniteta hrvatskih branitelja i Domovinskoga rata jest i ostat će naša trajna obveza.

4. PRAVNA I SIGURNOSNA POLITIKA

Vladavina prava

HDZ BiH kontinuirano radi na izgradnji pravne države, a samim time i na vladavini prava, što je preduvjet za izgradnju moderne demokratske države po najvišim europskim standardima. Pravna sigurnost, a time i vladavina prava postoji kada su pred zakonom svi jednaki, kako u teoriji tako i u praksi, te ona može postojati samo tamo gdje svaki građanin točno zna što državne vlasti mogu i smiju učiniti, tj. zna što je propisano, dopušteno ili zabranjeno. Uz podjelu vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu, za vladavinu je prava potrebno osigurati neovisno pravosuđe, zabranu retroaktivne primjene zakona, te jamstva kojima se štite osobne slobode. Temeljni put koji je HDZ BiH odabrao jest put razvijanja i jačanja pravne i demokratske države, koja će svima osigurati pravo na privatnost i pripadnost nacionalnoj skupini, te u skladu s time i crpljenju određenih prava, s time da spomenuta pripadnost neće i ne smije biti temelj za bilo koji oblik diskriminacije ili uskraćivanje određenih prava.

Preustroj BiH, ustavna i izborna reforma

Bosna i Hercegovina je moguća samo kao državna zajednica triju potpuno ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda Hrvata, Srba i Bošnjaka i ostalih koji u njoj žive. To se jedino može ostvariti novim konsenzualnim ustavnim i administrativno-teritorijalnim preustrojem Bosne i Hercegovine, te nužnim izmjenama Izbornoga zakona BiH, kojima će se osigurati izbor legitimnih predstavnika sva tri konstitutivna naroda na svim administrativno-političkim razinama.

Zalažemo se za Bosnu i Hercegovinu ustrojenu u četiri ili više ustavno-administrativnih teritorijalnih jedinica s mogućnošću diskontinuiteta teritorija, koje treba utemeljiti na nacionalnome i gospodarskom načelu. Čvrsto se zalažemo za načela etničkoga federalizma, a protiv etničkog majoritarizma. Nikada nećemo pristati na koncepte „građanskoga univerzalizma“ i „bosanskog integracionizma“ koji se u praktičnoj izvedbi manifestiraju kao etnički majoritarizam.

Ostajemo čvrsto opredijeljeni za provedbu presuda Europskoga suda za ljudska prava u Strasbourgu i svih odluka Ustavnog suda BiH, te očekujemo realističan pristup u procesu ustavne i izborne reforme, kako bi Bosna i Hercegovina konačno postala stabilna i demokratska država jednakopravnih naroda i svih građana koji u njoj žive. Čvrsto se zalažemo za dosljednu provedbu odluke Ustavnoga suda BiH u predmetu „Ljubić“ što podrazumijeva promjenu Izbornoga zakona BiH kako bi se ostvarilo „legitimno predstavljanje koje mora biti utemeljeno na demokratskom izboru onih koje predstavlja i čije interese zastupa“, i to na svim administrativno-političkim razinama.

Sigurnosna politika

HDZ BiH se čvrsto zalaže za uspostavu pravne sigurnosti i političke stabilnosti. Kroz institucije sustava na svim razinama, odlučni smo suprotstaviti se svim vidovima organiziranoga kriminala, gospodarskoga kriminala i korupcije, a posebno terorizma. Cilj nam je suzbijati sve oblike ekstremističkoga i terorističkoga djelovanja poštujući vrijednosti demokracije, vladavine prava i ljudskih prava i sloboda. Bosnu i Hercegovinu ćemo učiniti prostorom sigurnim za život svih njezinih naroda i građana kao i svih drugih koji borave na njezinu području.

5. OBRAZOVANJE, ZNANOST, KULTURA, SPORT I MEDIJI

Obrazovanje – predškolsko, osnovno, srednje i visoko

Stvaranje hrvatskoga obrazovnog sustava (HOS) u Bosni i Hercegovini, kao jedinstvenog sustava odgoja i obrazovanja na hrvatskome jeziku jest strateški nacionalni prioritet. Glavni cilj hrvatskoga obrazovnog sustava (HOS) je jačanje održivoga obrazovnog sustava hrvatskog naroda na hrvatskom jeziku na cijelom području BiH. HOS na hrvatskom jeziku mora biti u funkciji gospodarstva kako bi, uz inovacije i kreativnost, činio temelje suvremenog i održivog razvoja, ali i opstanka Hrvata u BiH.

Hrvatski obrazovni sustav na hrvatskome jeziku u Bosni i Hercegovini pružat će odgojne i obrazovne usluge na razini predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja i znanosti. Napraviti ćemo analizu dosadašnjeg razvoja obrazovanja na hrvatskom jeziku, identificirati ključne probleme i izazove, te donijeti „*Plan razvoja obrazovanja na hrvatskome jeziku u BiH*“. Osvremenit ćemo i donijeti nove nastavne programe usklađene sa zajedničkim jezgrama temeljenim na ishodima učenja.

Strateški nacionalni interes u visokome obrazovanju jest nastaviti razvijati jedino javno integrirano Sveučilište na hrvatskome jeziku - Sveučilište u Mostaru (SUM). Zajedno sa Sveučilištem u Mostaru uspostaviti ćemo jedinstveni informacijski sustav i bazu podataka u osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju (e-matica, e-dnevnic, obrazovna platforma) za sve škole koje nastavu izvode na hrvatskom jeziku.

Znanost i istraživanje

U narednom razdoblju usredotočit ćemo se na promicanje edukacije preddiplomskoga, diplomskog i poslijediplomskog naraštaja stvarajući stručnjake potrebne industriji, gospodarstvu, znanosti i javnom sektoru. Podržavati ćemo izvrsnost u istraživanju prema međunarodnim, *peer-reviewed* kriterijima znanstvene kompetitivnosti. Poticati ćemo znanstveno partnerstvo s drugim sveučilištima u cilju stvaranja šire kritične mase za uspješna znanstvena istraživanja po međunarodnim kriterijima i načelima.

Kultura, baština i sport

Kako bismo ispunili svoju zadaću čuvara hrvatske kulture i baštine, svoj program ćemo usmjeriti na očuvanje postojećega kulturno-tradicijskog blaga hrvatskog naroda, oblikovanje novih kulturnih sadržaja u skladu s hrvatskom tradicijom, istraživanje povijesti hrvatske kulturne baštine, te ugradnju tih spoznaja u vlastitu politiku. Zbog izuzetno velike važnosti sporta za društvo, sportu će se u narednome razdoblju dati odgovarajuća pozornost kroz aktivnosti donošenja strategije razvoja sporta, poticanje sporta u službi zdravlja uz pronalaženje novih rješenja za jačanje financijske potpore sportu. Potaknut ćemo izgradnju novih sportskih objekata – prostora za afirmaciju amaterskoga sporta i za brojne sportske sadržaje.

Mediji

Poticati ćemo pluralizam medija, a posebno medija na hrvatskome jeziku. Nastavit ćemo se snažno zalagati za uspostavu televizijskog kanala koji će program emitirati na hrvatskome jeziku, transformaciju Javnog RTV sustava BiH, dovršetak procesa digitalizacije prijenosa televizijskoga signala i donošenje relevantnog medijskog zakonodavstva kojim će se, primjereno današnjem stupnju tehnološkog razvoja, urediti područje djelovanja medija i uvesti sustav potpore raznovrsnosti i pluralizmu medijskih sadržaja.

6. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SIGURNOST

Zdravstveni sustav

Zdravstveni sustav mora biti ujednačene kvalitete na cijelome području i osiguravati pravovremeni tretman za svakog pacijenta na primjerenj razini zdravstvene zaštite. Cijela politika zdravstva zasnivat će se na principima uzajamnosti, solidarnosti i jednakopravnosti temeljena na sloganu Svjetske zdravstvene organizacije: „Zdravlje za sve u 21. stoljeću“.

Primarna zdravstvena zaštita ima središnju ulogu u cjelokupnoj koordinaciji i kontinuiranosti zdravstvene skrbi za pacijente. Jačanje primarne zdravstvene zaštite na principu obiteljske medicine primat je zdravstvenoga sustava. Nužno je pokrenuti reformu kojom će se jasnije definirati opseg usluga koje se pružaju pacijentima u bolničkom liječenju, kao i vrijednost tih usluga. Pacijent se mora staviti u središte zdravstvenoga sustava, te mu se mora pružiti najbolja i najkvalitetnija moguća zdravstvena zaštita. Podržat ćemo preventivno-promotivne aktivnosti u cilju unaprjeđenja zdravlja građana. Prevencija bolesti i promocija zdravlja bit će prepoznate kao redovite aktivnosti kroz rad obiteljskih liječnika, zavoda za javno zdravstvo i posebne programe financirane iz sredstava proračuna.

Snažno ćemo podržati stalni razvoj i održavanje integriranoga zdravstvenog informacijskog sustava (IZIS) kroz koji će se kontinuirano pratiti zdravstveno stanje pacijenta, od prvog kontakta s liječnikom do završetka liječenja. Svi podaci o pacijentu bit će na jednome mjestu dostupni liječniku radi postavljanja pravilne dijagnoze i određivanja kvalitetne terapije.

Sustav socijalne skrbi

Socijalna skrb predstavlja organiziranu djelatnost države u zaštiti ranjivih skupina stanovništva po načelima solidarnosti. U skladu sa socijalnom pravednošću, društvenom solidarnošću i čovječnosti, kao temeljnim odrednicama socijalne politike HDZ-a BiH, zalagat ćemo se za program socijalne skrbi koji će omogućiti svakome pojedincu dobivanje solidarne pomoći zajednice kada mu je to i najpotrebnije.

Razvijanjem novih i unaprjeđenjem postojećih socijalnih usluga nastojat će se smanjiti siromaštvo i socijalna isključenost najosjetljivijih skupina stanovništva, te omogućiti jednak pristup kod ostvarivanja prava na temelju raspoloživih resursa, kako bi se pružile veće mogućnosti izgradnje stvarnog inkluzivnoga društva. Podržavat ćemo rad i razvoj nevladinih i vjerskih institucija koje skrbe o socijalno isključenim skupinama društva, kao važnim čimbenicima demokratskoga društva.

Umirovljenici i mirovinski sustav

Umirovljenička populacija je najranjiviji segment našeg društva, te je stoga neophodna stalna briga na poboljšanju socijalnoga položaja umirovljenika. Za stabilan sustav mirovinskoga i invalidskog osiguranja nužno je povećati zaposlenost na razinu koja će osigurati stabilan i dovoljan priljev sredstava za doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje i koji će omogućiti dostojanstven materijalni položaj umirovljenika.

Zalagat ćemo se za usklađivanje visine mirovina s rastom plaća u odnosu na kretanje BDP-a, proračunskoga deficita i troškova života u cilju postupnog povećanja mirovina, a kako bismo našim umirovljenicima osigurali dostojanstven život.

7. UBRZANJE EU I NATO PUTA

Ubrzanje procesa pristupa BiH u EU

Jedan od najvažnijih vanjskopolitičkih ciljeva Bosne i Hercegovine je punopravno članstvo u Europskoj uniji (EU). Djelovanjem političkih predstavnika HDZ BiH kao predvodnika EU puta u Bosni i Hercegovini ostvaren je vidljiv napredak u procesu pristupanja BiH u EU. Ubrzano integriranje BiH u EU započelo je stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2015. godine, a nastavilo se predajom zahtjeva za članstvo u EU u veljači 2016. i odgovora na Upitnik u veljači 2018., koje je u ime BiH predao predsjedatelj Predsjedništva i Predsjednik HDZ-a BiH dr. Dragan Čović.

HDZ BiH, kao moderna, proeuropska pučka stranka dat će svoj snažni doprinos i aktivno djelovati na ubrzanju procesa pristupanja Bosne i Hercegovine u EU, za stjecanje statusa zemlje kandidata kao i otvaranja pregovora za punopravno članstvo BiH u EU. U tom kontekstu, potrebno je usredotočiti se na aktivnosti koje imaju za cilj dinamičniji integracijski proces u pregovorima o članstvu usvajanjem reformskih dokumenata i provedbom reformi, uključujući Program integriranja BiH u EU i Program pristupanja EU. HDZ BiH će nastaviti djelovati u cilju osmišljavanja i realiziranja razvojnih projekata kroz fondove EU, te kapacitiranje institucija za njihovo korištenje.

Uzimajući u obzir novu dinamiku aktivnosti u predstojećem razdoblju u procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji u Bruxellesu će biti otvoren Ured županija. Ured u Bruxellesu omogućit će sudjelovanje županija u tome procesu i njihove inkluzije u europske regionalne tijekove i suradnju te predstavljati europske politike županija, koje mogu pridonijeti priključivanju velikim projektima, kulturnome, gospodarskom i svakom drugom vidu povezanosti.

Ubrzanje BiH puta u NATO

Osim sigurnosnog aspekta, ubrzanjem puta BiH u punopravno članstvo u NATO, prije svega aktivacijom Akcijskoga plana za članstvo u NATO-u (*MAP-Membership Action Plan*) pozitivne učinke osjetit će i drugi sektori našega društva, prije svega gospodarstvo čijemu rastu i razvoju prvenstveno i težimo. Svim potencijalnim investitorima, iz država razvijene ekonomije i demokracije, aktiviranje MAP-a i približavanje NATO-u bit će jasan signal kako je njihovo ulaganje u BiH zaštićeno i sigurno te kako vrijedi u BiH stvoriti nova i kvalitetna radna mjesta.

Bosna i Hercegovina je država koja baštini zapadne civilizacijske vrijednosti, ne zanemarujući sve dobronamjerne prijatelje sa svih strana svijeta. U tome je smislu ubrzanje NATO puta od vrhunskoga značaja, te sami prioritet vanjske i obrambene politike koju će provoditi dužnosnici HDZ BiH jer je to jamstvo dugoročnoga mira, opće sigurnosti i cjelovitoga napretka Bosne i Hercegovine.

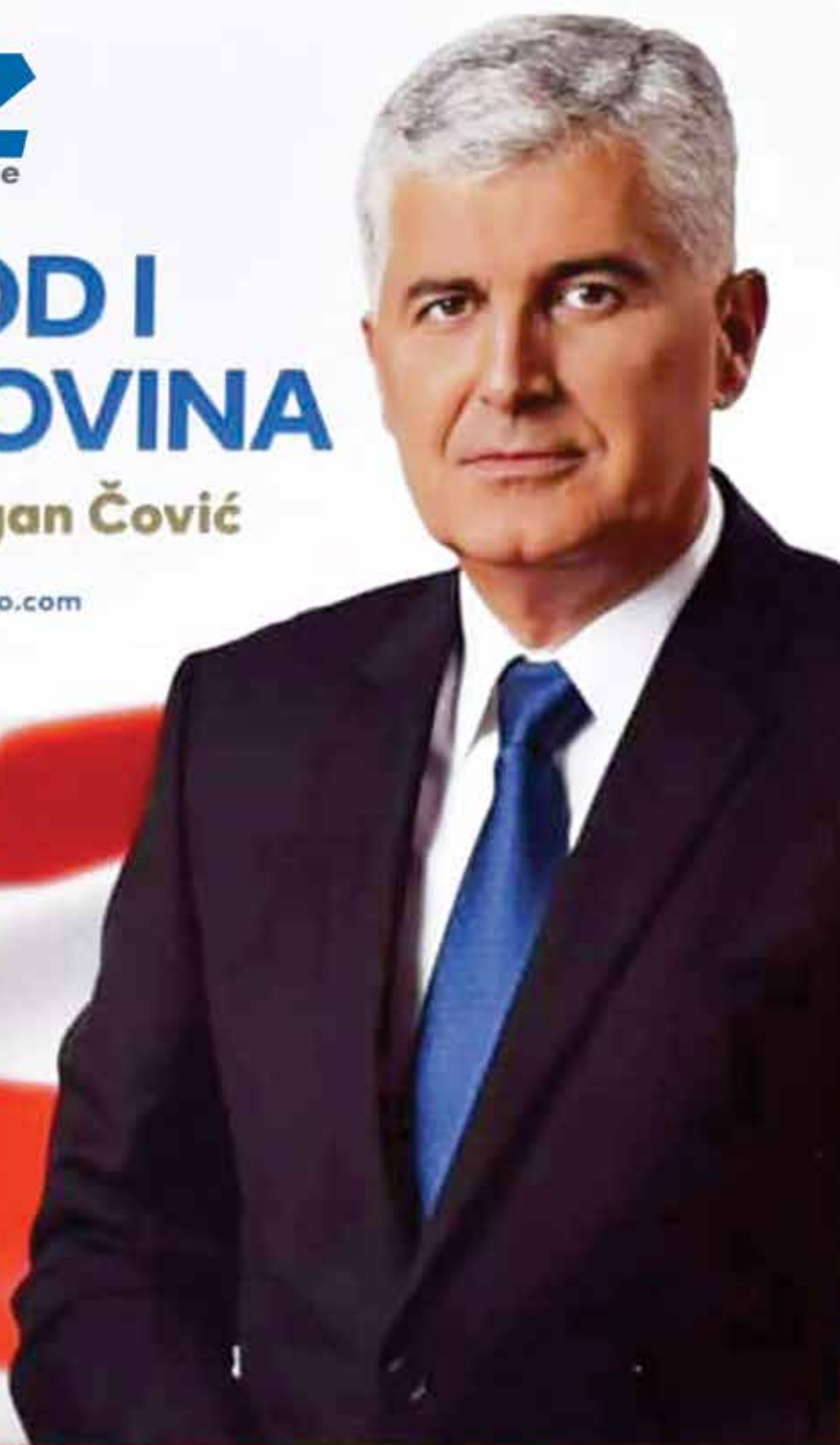

NAROD I DOMOVINA

Dr. sc. Dragan Čović

  www.zajednistvo.com

HNS

BOSNA I HERCEGOVINA
HRVATSKI
NARODNI SABOR

#zajedništvo

#UNAgenda2030

3

Pero Gudeljević

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

  www.zajednistvo.com

HNS

BOSNA I HERCEGOVINA
HRVATSKI
NARODNI SABOR

#zajedništvo

#UNAgenda2030

2

Delfa Dejanović

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

 www.zajednistvo.com

HNS

BOSNA I HERCEGOVINA
HRVATSKI
NARODNI SABOR

#zajedništvo

#UNAgenda2030

Šimo Filipović

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

  www.zajednistvo.com

HNS

BOSNA I HERCEGOVINA
HRVATSKI
NARODNI SABOR

#zajedništvo

#UNAgenda2030

Zajedništvo

#zajedništvo

 www.zajednistvo.com

RAZVOJ I O(P)STANAK